

Tekniska nämnden

Dispensansökan från krav på separat insamling av bioavfall

Ärende

Den 1 januari 2024 blir utsortering av nedbrytbart livsmedels- eller köksavfall (tidigare kallat matavfall) samt park- och trädgårdsavfall obligatorisk för hushåll och verksamheter. Dessa tre fraktioner omfattas nu av begreppet bioavfall. Den nya lagstiftningen innebär att det åligger kommunerna att samla in livsmedels- eller köksavfall separat. Möjligheten finns dock att, högst två år i taget, ansöka om dispens hos Naturvårdsverket från kraven på separat insamling.

Danderyds kommun tillhandahåller redan idag separat insamling fast på frivillig basis vad gäller sortering från abonnenternas sida. Likväl krävs en ansökan om dispens om inte insamlingen startas från alla hushåll och verksamheter till årsskiftet. Det finns flera skäl för kommunen att ansöka om en sådan dispens, ett av dessa är att en senareläggning av införande skulle ge kommunen möjlighet att samordna systemet med införande av fastighetsnära insamling av förpackningar som enligt lag ska vara genomfört senast den 1 januari 2027.

Tekniska kontorets förslag till beslut

Tekniska nämnden uppdrar åt tekniska kontoret att ansöka om dispens från kraven på separat insamling av bioavfall för åren 2024 och 2025.

Tekniska kontorets utredning

Danderyds kommun har redan sedan flera år tillbaka separat insamling av matavfall. Trots detta behöver ansökan om dispens från separat insamling lämnas in till Naturvårdsverket.

Vad gäller grund för ansökan för dispens torde en framkomlig väg vara att hänvisa just till att kommunen vill införa separat insamling av livsmedels- eller köksavfall samtidigt som införande av fastighetsnära insamling för förpackningar. Att införa systemen separat skulle kunna ge upphov till oskäligen ekonomiska kostnader.

Eva Hedenström

Utifall att dispens ej medges behöver taxa och föreskrifter göras om i enlighet med obligatoriet. Att ha kvar frivilliga val för osorterade abonnemang anser Avfall Sverige vara olämpligt efter den 1 januari 2024. Detta om inte en beviljad dispens finns eller föreskrifter om undantag kommit som kan återopas. Danderyds kommun behöver i så fall, om man ska följa denna rekommendation, göra om det arbete som precis gjorts i närtid.

Tekniska kontoret har varit i kontakt med flera andra SÖRAB-kommuner med fråga om hur de ämnar förhålla sig till införande av obligatoriet eller dispensansökan. Flertalet avser att försöka införa obligatorium i hela eller delar av kommunen.

Tekniska kontorets yttrande

Tekniska kontoret anser att det finns flera skäl till att ansöka om dispens. En ny avfallstaxa har precis börjat gälla som har kommunicerats ut till samtliga hushåll och verksamheter. Avfallstaxan är baserad på en frivillighet när det gäller sorteringen men där den som sorterar premieras ekonomiskt med en lägre avgift för avfallshämtningen jämfört med den som inte sorterar. Kommunen har även uppdaterade avfallsföreskrifter som också började gälla samtidigt som den nya avfallstaxan. Att i det läget, på en kort tid, ta fram en ny avfallstaxa och uppdaterade avfallsföreskrifter blir både tidskrävande och resursineffektivt. Men vad mera är – det riskerar att bli mycket omständligt och förvirrande för abonnenterna. Att lyckas genomföra det framgångsrikt skulle vara en onödigt komplicerad, kommunikativ utmaning.

Att i stället avvakta med ett införande, och kunna samordna detta med genomförande av fastighetsnära insamling av förpackningar, ger kommunen tid att ta fram genomtänkta, helhetslösningar vilket är till gagn för abonnenterna.

Efter två år kan ny dispens behöva sökas. Tekniska kontoret kommer i sådant fall att återkomma med ett nytt beslutsförslag i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

En dispens, som innebär status quo, torde inte innebära några kostnader förutsatt att dispensen blir godkänd av Naturvårdsverket. Utifall ansökan avslås skulle en underlåtenhet att ombesörja insamlingen ytterst bli en tillsynsfråga med konsekvensen ett föreläggande under vite att verkställa kravet. Detta bedöms dock inte så troligt så länge som en plan för successiv utbyggnad av fastighetsnära insamling kan presenteras för de fastigheter som inte har det idag.

I det fall en dispens *inte* söks utan kommunen i stället bestämmer att införa fastighetsnära insamling i hela kommunen till den 1 januari 2024 skulle

Eva Hedenström

detta innebära kostnader i form av ökade hämtningskostnader och investeringskostnader i form av kärlinköp. Risken är att den ökade efterfrågan på kärll kommer innebära ökade priser under hösten då alla Sveriges kommuner, som inte söker dispens eller redan har obligatorisk insamling, ska göra inköp. Vidare kommer troligen extra resurser behöva tillsättas för att kunna arbeta med kommunikation om obligatoriet och hjälpa fastighetsägare som behöver stöttning med den nya sorteringen.

Genom att i stället senarelägga införandet med hjälp av en dispens för att samordna detta med införande av fastighetsnära insamling av förpackningar kan kommunen ta ett helhetsgrepp i kommunikationen. På så sätt blir kostnaden lägre än om dessa insamlingar ska kunna kommuniceras var för sig. Samma sak gäller stödet till exempelvis verksamheter som är i behov av platsbesök. Det är inte heller endast fördelaktigt med ett helhetsgrepp för kommunen utan även för fastighetsägare vid planering av avfallsutrymmen. Genom att fastighetsägare vet vilka insamlingsfraktioner de behöver säkerställa plats för kan rationella, sammanhållna lösningar tas fram i stället för att olika behållare görs plats för vid olika tillfällen med ökad risk för felplaneringar.

Stefan Sorpola
Teknisk direktör

David Johannesson
VA-Avfallschef

Handlingar i ärendet:

1. Tjänsteutlåtande Dispensansökan från krav på separat insamling av bioavfall

Expedieras

[Klicka här för att ange text.](#)